

# SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O KONTROLNEJ ČINNOSTI

## V OBCI BRESTOVEC ZA ROK 2013

V súlade s §18 f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám „Správu hlavného kontrolóra o kontrolnej činnosti za rok 2013“. V priebehu hodnoteného obdobia kontrolnú činnosť som vykonávala v rozsahu, ktorá vyplýva z príslušných ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2013.

Predmetom kontroly boli nasledovné témy:

1. Kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
2. Stanovisko k záverečnému účtu obce za rok 2012
3. Analýza hospodárenia obce za rok 2012
4. Preverenie úverového limitu
5. Kontrola zmluvných vzťahov
6. Kontrola plnenia príjmov a výdavkov obcí, finančných operácií, kontrola plnenia rozpočtu
7. Dodržanie zákona o predbežnej finančnej kontrole
8. Kontrola dodržiavania interných predpisov

### **1. Kontrola plnenia uznesení**

Kontrola plnenia uznesení je úlohou stálou. V roku 2013 bolo prijatých 57 uznesení na schválenie, z toho ku koncu roka 2013 neboli evidované žiadne uznesenia, ktoré by neboli splnené.

### **2. Vypracovanie stanoviska k návrhu záverečného účtu obce Brestovec za rok 2012**

Odborné stanovisko bolo vypracované a bolo prejednávané na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 17.5.2013 ako samostatný materiál. Predložený materiál bol v súlade s právnymi predpismi. Na základe vykonaného zhodnotenia dosiahnutých príjmov a čerpania výdavkov a skutočností hospodárenia obce, odporučila som Obecnému zastupiteľstvu záverečný účet schváliť s výhradou a prijať opatrenie na odstránenie nedostatku.

### 3. Analýza hospodárenia obce za rok 2012

Hospodárenie obce bolo podrobne rozpísané v záverečnom účte obce za rok 2012. Rozobrali sme výsledok hospodárenia, analýzu jednotlivých plnení podľa skupín príjmov a výdavky podľa funkčnej klasifikácie.

| Výsledok hospodárenia                                                                                            | Rozpočet 2012 | Upravený rozpočet | Skutočnosť k 31.12.2012 | % plnenia     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------|-------------------------|---------------|
| Bežné príjmy                                                                                                     | 165 643       | 181 055           | 166 335,90              | 91,87         |
| Bežné výdavky                                                                                                    | 165 643       | 181 051           | 179 007,33              | 98,87         |
| <b>Výsledok bežného rozpočtu</b>                                                                                 | <b>0</b>      | <b>4</b>          | <b>- 12 671,43</b>      |               |
| Kapitálové príjmy                                                                                                | 0             | 19 916            | 19 916,00               | 100,00        |
| Kapitálové výdavky                                                                                               | 0             | 8 462             | 8 462,00                | 100,00        |
| <b>Výsledok kapitálového rozpočtu</b>                                                                            | <b>0</b>      | <b>11 454</b>     | <b>11 454,00</b>        | <b>100,00</b> |
| <b>Prebytok /+ /alebo schodok/- rozpočtového hospodárenia obce /saldo bežného a kapitálového rozpočtu spolu/</b> | <b>0</b>      | <b>11 458</b>     | <b>- 1 217,43</b>       |               |

Ako z tabuľky vidno, výsledok hospodárenia bežného rozpočtu bol schodkový vo výške 12 671,43 Eur, výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu je prebytkový vo výške 11 454 Eur, z toho vyplýva, že rozpočtové hospodárenie je schodkové vo výške 1 217,43 Eur. Schodok bežného rozpočtu je krytý príjmami z kapitálového rozpočtu a z časti z úveru. Hospodárenie bežného rozpočtu nemôže byť schodkové, kapitálové príjmy sa nemôžu použiť na krytie schodku bežného rozpočtu. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu možno použiť príjmy kapitálového rozpočtu, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka. Obec prostriedky z kapitálového rozpočtu nevedela vrátiť ku koncu roka, preto porušila §10 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

### 4. Preverenie úverového limitu

Z dôvodu plánovaného prijatia úveru v zmysle § 17 ods. 9, 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov som preverila dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania. Z uvedeného predkladám svoje stanovisko nasledovne:

Pre účely § 17, ods. 6-8 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je v tabuľkách zobrazený prepočet sumy celkového dlhu a sumy ročných splátok. Z tabuľky je zrejmé, že Obec Brestovec splňa zákonnú povinnosť, ktorou je stanovená suma celkového dlhu na úrovni max. 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka čo činí sumu maximálne vo výške 99 801,54 Eur a suma ročných splátok na úrovni 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka predstavuje sumu 41 583,98 Eur. Do uvedeného výpočtu sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých zo ŠFRB.



Výpočet sumy **celkového dlhu** a percentuálny podiel na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho roka, slúži ako ukazovateľ limitu na prijatie úveru v bežnom roku, percentuálny podiel nesmie byť vyšší ako 60 %. V našom prípade je to **14,72 %**, vid' tabuľku:

|                                     |                |
|-------------------------------------|----------------|
| Celková suma dlhu za úvery bez ŠFRB | 24 497,58 Eur  |
| Skutočné bežné príjmy roku 2012     | 166 335,90 Eur |
| Percentuálny podiel                 | 14,72 %        |

Výpočet sumy **ročných splátok** a percentuálny podiel na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho roka, tento ukazovateľ nesmie byť vyšší ako 25 %, v našom prípade to je **8,77 %**.

|                                 |                |
|---------------------------------|----------------|
| Celková suma ročných splátok    | 14 585,06 Eur  |
| Skutočné bežné príjmy roku 2012 | 166 335,90 Eur |
| Percentuálny podiel             | 8,77 %         |

#### **Záverom konštatujem nasledovné:**

Percentuálny podiel úverov nedosahuje limit 60 % a ani ročné splátky nedosahujú limit 25 %.

Z uvedeného dôvodu, nie je zákonná prekážka na prijatie ďalšieho úveru. Skutočný rozpočet je však veľmi rizikový a preto je potrebné vziať do úvahy aj posúdenie schopnosti obce splácať úver.

**Zostatok prijatého úveru obce Brestovec k 31.12.2012 bol vo výške 24 497,58 Eur**, túto čiastku je potrebné vrátiť do roku 2024. Obec má na to 10 rokov. V rozpočte na rok 2013 nie je plánovaná čiastka na splátky úveru, preto som navrhla, aby sa od roku 2014 zapracovalo do rozpočtu aj splácanie úveru. Ak počítame splátky úveru od roku 2014 tak ročne bude potrebné splatiť cca 2500 Eur, nemožno čakať dlhšie, lebo vyššie splátky obec neunesie.

**Podotýkam, že ku koncu roka 2013 obec načerpala Komunál univerzálny úver vo výške 31 052,35 Eur, splatila splátky úveru vo výške 12 820,38 a tak zostatok úveru k 31.12.2013 bol vo výške 42 729,55 Eur, čo predstavuje zvýšenie prijatého úveru o 18 231,97 oproti stavu ku koncu roka 2012.** Z tejto sumy na kapitálové výdavky boli použité prostriedky vo výške 7 950,08 Eur a 23 102,27 Eur boli čerpané na bežné výdavky. /Celková zmluvná výška limitu univerzálného úveru je 43 200 Eur/. Obec nevedela splatiť použité peniaze z úveru na bežné hospodárenie, ktoré si požičala na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu, tieto obec mohla použiť len za podmienky, že ich bude vedieť splatiť do konca rozpočtového roka. Týmto sa obec opätovne dopustila porušenia zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov napriek tomu, že v stanovisku hlavného kontrolóra k záverečnému účtu za rok 2012 bolo navrhnuté prijatie nasledovného uznesenia:

**„ Obecné zastupiteľstvo schvaľuje záverečný účet a celoročné hospodárenie obce Brestovec za rok 2012 s výhradou“.**

**Obecné zastupiteľstvo prijalo nasledovné opatrenie na nápravu nedostatkov:**

**Obec Brestovec v budúcnosti bude sledovať svoje výdavky tak, aby nedošlo k použitiu kapitálových príjmov na financovanie bežných výdavkov.**

**Pri schválení záverečného účtu za rok 2013 opätovne navrhнем pre poslancov obecného zastupiteľstva prijať opatrenie na nápravu nedostatkov.**

## **5. Kontrola zmluvných vzťahov**

Obec od roku 2013 začala zakladať zmluvy osobitne do jedného šanónu. V čase kontroly tam boli zaviazané zmluvy v počte 19 kusov a to z roku 2011 2 kusy, z roku 2012 taktiež 2 kusy z roku 2013 tu boli zmluvy v počte 12 kusov a z roku 2014 zmluvy v počte 3 kusy.

Zamerala som sa na kontrolu zmlúv z roku 2013 a zistila som nasledovné:

V zmysle zákona 211/2000 Z.z o slobodnom prístupe k informáciám ako aj zákona 546/2010 Z.z. obce sú povinné zverejňovať zmluvy ako aj dodatky k zmluvám na svojej web stránke. Bez zverejnenia nebudú zmluvy účinné. V roku 2013 boli zverejnené nasledovné zmluvy:

1. Russel stav s.r.o. Bratislava – Zmluva o nájme zverejnená 28.3.2013
2. Nitriansky samosprávny kraj Nitra – Poskytnutie dotácie na podporu športu zverejnená 24.4.2013
3. Nitriansky samosprávny kraj Nitra – Poskytnutie dotácie na podporu kultúry zverejnená 29.4.2013
4. Západoslovenská distribučná, a.s. Bratislava – Zmluva o zriadení vecných bremien zverejnená 3.6.2013
5. Russel stav s.r.o. Bratislava – Zmluva o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zverejnená 21.6.2013
6. Russel stav s.r.o. Bratislava – Dodatok č. 1 k zmluve o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zverejnená 23.8.2013
7. SPP distribúcia a.s. Bratislava – Zmluva o nájme plynárenského zariadenia zverejnená 4.12.2013
8. The Best Slovakia Veľký Meder – Zmluva o poskytovaní služieb ochrany zverejnená 1.8.2013

Z vyššie uvedeného šanónu teda z dvanástich boli zverejnené len 2 zmluvy, teda 10 zmlúv je neúčinných. Ostatné zverejnené zmluvy v počte 6 kusov zas neboli zaviazané v šanone. Zmluva o poskytovaní auditorských služieb neobsahovala dátum podpísania zmluvy a taktiež nebola zverejnená.

Záverom konštatujem, že zverejňovanie zmlúv nie je v súlade so zákonom č. 546/2010 Z.z. pretože, nie všetky zmluvy boli zverejnené. Chýba evidencia zmlúv, z ktorej by bolo možné zistiť koľko bolo uzavretých zmlúv a všetky by mali byť na jednom mieste. Nebola vykonaná predbežná finančná kontrola pred uzavretím zmluvy. Zmluva nebola opatrená došlou pečiatkou a taktiež na zmluve nie je uvedené, kedy bola zmluva zverejnená.

Navrhujem nasledovné:

- Založiť evidenciu zmlúv
- Opatrit' zmluvy pečiatkou došlej pošty
- Opatrit' zmluvy pečiatkou s textom: Zmluva bola zverejnená dňa .....
- Na zverejnených zmluvách je potrebné zakryť osobné údaje a podpisy zúčastnených strán v zmysle zákona o ochrane osobných údajov

Uvedené navrhujem aj spätne za rok 2014.



## 6. Kontrola plnenia príjmov a výdavkov obcí, finančných operácií, kontrola plnenia rozpočtu

Obec rozpočtovala bežné príjmy vo výške 142 891 Eur z ktorých boli kryté výdavky v rovnakej výške. Bežné príjmy sa rovnali celkovým príjmom. V priebehu roka došlo k potrebe upraviť rozpočet príjmov na základe skutočností, že výdavky sa rysovali vyššie ako príjmy, z dôvodu aby výdavky boli kryté príjmami sa rozpočtované bežné príjmy upravili o 16 236 Eur, takto rozpočet bol upravený na sumu 159 127 Eur. Skutočné bežné príjmy však v takejto miere nenabehli, ale len do výšky 146 872 Eur. Výdavky však boli vo výške 158 322 Eur, a na tieto náklady boli použité financie z komunálneho univerzálneho úveru. Z úveru boli hradené bežné výdavky na mzdy, energie, služby a členský príspevok. Ako aj z nižšie uvedenej tabuľky vidno výsledok bežného rozpočtu za rok 2013 bol schodkový vo výške 11 450 Eur, výsledok kapitálového rozpočtu bol schodkový vo výške 6 950 Eur, z čoho vyplýva že rozpočtové hospodárenie bolo taktiež schodkové vo výške 18 401. Tento schodok bol vykrytý použitím zdrojov z úveru.

| Výsledok hospodárenia                                                                                                 | Rozpočet 2013 | Upravený rozpočet 2013 | Skutočnosť 3013 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------|-----------------|
| Bežné príjmy                                                                                                          | 142 891       | 159 127                | 146 872,04      |
| Bežné výdavky                                                                                                         | 142 891       | 159 108                | 158 322,67      |
| Výsledok bežného rozpočtu                                                                                             | 0             | 19                     | - 11 450,63     |
| Kapitálové príjmy                                                                                                     | 0             | 1 400                  | 1 400,00        |
| Kapitálové výdavky                                                                                                    | 0             | 9 350                  | 8 350,08        |
| Výsledok kapitálového rozpočtu                                                                                        | 0             | -7 950                 | - 6 950,08      |
| Prebytok /+ /alebo schodok/-<br>rozpočtového hospodárenia obce -<br>Výsledok bežného a kapitálového<br>rozpočtu spolu | 0             | -7 931                 | -18 401         |

Obec porušila §17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Obec vykazuje k 31.12.2013 záväzky voči dodávateľom vo výške 16 383,11 Eur, záväzky voči zamestnancom 5 137,59 Eur a ostatné záväzky voči zamestnancom 602,81 Eur. V záväzkoch voči zamestnancom sú aj záväzky za nedodané stravné lístky zamestnancom počnúc od augusta 2013 t.j. za 5 mesiacov. Príspevok zamestnancov však z výplaty bol zrazený, a s týmto neviem súhlasiť.

## 7. Dodržanie zákona o predbežnej finančnej kontrole

Povinnosť vykonávať predbežnú a priebežnú finančnú kontrolu ukladá zákon NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

Finančná kontrola sa podľa § 5 zákona o kontrole vykonáva ako predbežná, priebežná a následná.

Priebežnou finančnou kontrolou sa overujú len vybrané finančné operácie (§ 10 zákona), následnú finančnú kontrolu vykonáva hlavný kontrolór obce, predbežnou finančnou kontrolou má byť poverený zamestnanec obce. Obec nemá vypracovanú smernicu na vykonanie predbežnej finančnej kontroly.

V § 9 zákona č. 502/2011 Z.z. o predbežnej finančnej kontrole sa hovorí: „Predbežnou finančnou kontrolou so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti sa overuje každá finančná operácia. Či je v súlade so schváleným rozpočtom, s uzatvorenými zmluvami, alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami a majetkom štátu a či je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi“.

Je dôležité, aby bol na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou podpis zamestnanca, ktorý finančnú operáciu vykonal a dátum jej vykonania.

Príslušný doklad – **realizačný kontrolný list** – súvisiaci s finančnou operáciou podliehajúcou predbežnej finančnej kontrole obsahuje stručný výstižný text objasňujúci, čo je predmetom overenia, ktoré potvrdí vecne príslušný zamestnanec svojím podpisom (napr. *Navrhovaná finančná operácia je v súlade s rozpočtom, Verejné obstarávanie prebehlo v súlade so zákonom, Návrh zmluvy je v súlade s výsledkom verejného obstarávania, Prevzatá dodávka (podľa dodacieho listu) zodpovedá objednávke a pod.*). Ďalej sa uvedie dátum, meno, a podpis. Realizačný kontrolný list týkajúci sa priebežnej finančnej kontroly si nezamieňať s krycím listom faktúry. Aj keď sa niektoré úkony opakujú, každý je vypracovaný na základe iného zákona a to zákona o účtovníctve /faktúra/ a zákona o finančnej kontrole /kontrola/. Krycie listy faktúr sú vyhotovené správne, ale je potrebné vyhotoviť aj realizačný kontrolný list.

**Nemožno považovať za dostatočné, ak sa doklad označí pečiatkou s textom „Predbežná finančná kontrola v zmysle § 9. Finančná operácia je v súlade so všeobecne záväznými predpismi, spĺňa podmienky hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti, dňa ... podpis...“, nakoľko z toho nie je zrejmé, čo bolo vlastne overené, resp. aký úkon v rámci predbežnej finančnej kontroly bol vykonaný.**

**Finančné operácie nemožno vykonať alebo v nich pokračovať bez ich overenia predbežnou finančnou kontrolou.**

Navrhujem v budúcnosti postupovať podľa novely zákona o finančnej kontrole.

## 8. Kontrola dodržiavania interných predpisov

Ku kontrole boli predložené nasledovné interné smernice:

1. Vnútorný predpis na vedenie účtovníctva č. 1/2008 o spôsobe vedenia účtovníctva zo dňa 1.1.2008
2. Úprava vnútorného predpisu na vedenie účtovníctva v obci Brestovec č. 1/2008 v čl. 11 zo dňa 24.2.2010
3. Smernica a zásady na odpisovanie hmotného a nehmotného majetku v obci Brestovec – Odpisový plán zo dňa 1.12.2002
4. Smernica a zásady na odpisovanie hmotného a nehmotného majetku v obci Brestovec – Odpisový plán zo dňa 4.12.2003
5. Obeh účtovných dokladov zo dňa 22.9.1992
6. Vnútroorganizačná smernica obecného úradu Brestovec na vedenie účtovníctva č. 1/2002 zo dňa 2.1.2002
7. Zásady pre kontrolu účtovných dokladov a ich obeh zo dňa 2.1.2002
8. Vnútroorganizačná smernica pre účtovanie majetku zo dňa 2.1.2002
9. Organizačná smernica na vykonanie inventarizácie zo dňa 2.1.2002
10. Vnútroorganizačná smernica obecného úradu Brestovec na tvorbu a čerpanie fondov zo dňa 2.1.2002
11. Zásady pre kontrolu účtovných dokladov a ich obeh zo dňa 2.1.2002



12. Interné predpisy obecného úradu Brestovec k tvorbe a použitiu sociálneho fondu v roku 2002 zo dňa 2.1.2002
13. Pracovný poriadok zo dňa 1.4.2002
14. Smernica obce Brestovec č. 1/2011 pre zamestnancov obce pri postupovaní a vybavovaní sankcií za dopustenie sa priestupkov v obci Brestovec
15. Organizačný poriadok obce zo dňa 15.2.1999

Je chvályhodné, že obec má vypracované interné smernice v takom rozsahu. Niektoré interné smernice sú už neúčinné, niektoré by bolo vhodné prepracovať, niektoré interné smernice nie sú vypracované. Navrhujem postupne doplniť chýbajúce a prepracovať zastaralé.

Podľa môjho názoru by mali byť vypracované nasledovné smernice:

1. Štatút obce
2. Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce
3. Zásady hospodárenia s majetkom obce
4. Rokoňací poriadok obecného zastupiteľstva
5. Postup pri verejnom obstarávaní
6. Smernica o finančnej kontrole

#### **9. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k rozpočtu obce na rok 2013**

Odborné stanovisko bolo vypracované na základe zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle § 18f zákona som predložila k návrhu rozpočtu obce na rok 2013 stanovisko dňa 10.12.2012 ako samostatný materiál.

Rozpočet bol vypracovaný v zmysle opatrení a v zmysle metodických pokynov Ministerstva financií pre programové rozpočtovanie, ako aj v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách samosprávy.

Na základe uvedených skutočností som odporučila obecnému zastupiteľstvu v Brestovci predložený návrh programového rozpočtu na rok 2013 schváliť a odporučila som vziať na vedomie návrh viacročného rozpočtu obce Brestovec na roky 2014 – 2015.

V Brestovci, dňa 10.4.2014



Ing. Zuzana Anda  
hlavný kontrolór